

Byrådssak /24

Saksframstilling

Vår referanse: 2024/96101-2

Høringsuttalelse - forslag til ny rettshjelpsforskrift, endringer i salærforskriften og enkelte andre forskrifter og mindre endringer i tvangsfullbyrdelsesloven

Hva saken gjelder:

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt ut et høringsnotat med forslag til ny rettshjelpsforskrift, endringer i salærforskriften og enkelte andre forskrifter og forslag til mindre endringer i tvangsfullbyrdelsesloven.

Høringsfrist: 26. august 2024.

Forslagene i høringsnotatet er delt i tre deler:

1. Hoveddelen gjelder forslag til ny rettshjelpsforskrift og er en oppfølging av Lov 20. desember 2023 nr. 109 om endringer i rettshjelploven (ny modell for økonomisk behovsprøving) (høringsnotatet del II). Loven ble vedtatt av Stortinget 15. desember 2023 og sanksjonert i statsråd 20. desember 2023. Den nye modellen for økonomisk behovsprøving vil gjøre at flere får tilgang på offentlig støttet rettshjelp. Lovendringene og den nye forskriften kan ikke tre i kraft før en digital løsning for søknader, som er under utvikling, er på plass.

Forslaget til ny rettshjelpsforskrift inneholder blant annet nærmere regler om fastsetting av betalingsevnen og egenandelen, samt innsending og behandling av søknader om fri rettshjelp. I tillegg videreføres enkelte bestemmelser fra rettshjelpsforskriften 2005 med noen språklige og strukturelle endringer.

2. Den neste delen i høringsnotatet gjelder enkelte endringer i salærforskriften (høringsnotatet del III). Disse er ikke en oppfølging av endringene i rettshjelploven.

3. Den siste delen gjelder nødvendige justeringer som følge av at rettshjelperordningen opphører når advokatloven settes i kraft (høringsnotatet del IV).

Byrådets vurdering og forslag til høringsuttalelse:

Det er i dag søkers inntekt og formue som er avgjørende for om vedkommende oppfyller det økonomiske vilkåret, jf. rettshjelploven § 11 andre ledd og § 16 andre ledd. Med de vedtatte endringene i rettshjelploven innføres det et nytt økonomisk vilkår for behovsprøvd rettshjelp og nye kriterier for den økonomiske behovsprøvingen. Etter endringene i rettshjelploven § 11 andre ledd og § 16 andre ledd kan søknad om fritt rettsråd eller fri sakførsel innvilges til den som har en betalingsevne som ikke overstiger fem ganger folketrygdens grunnbeløp, jf. lov 28. februar 1997 nr.19 § 1-4 om folketrygd. Den øvre grensen er dermed regulert i rettshjelploven.

Byrådets vurdering er at det er gjort et grundig arbeid i forslaget, som også sikrer at den øvre grensen for å kvalifisere til rettshjelp vil øke fra år til år, i takt med årlig oppjustering av grunnbeløpet i folketrygden.

Den økonomiske fordelene med å være flere i husstanden vil i større grad hensyntas. Byråden er positiv til at dekningsgradene for ektefeller eller andre som lever sammen med felles økonomi blir høyere enn i dag og dermed en høyere andel som kan få innfridd fri rettshjelp.

At flere kan få tilgang til fri rettshjelp er et gode, og en fremtidig felles digital søkeportal vil kunne gi en oversiktlig og tilgjengelig ordning. Løsningen legger opp til at flere opplysninger skal innhentes automatisk, slik at den som søker i utgangspunktet ikke behøver å hente inn opplysninger om og dokumentasjon av forsørgeransvar, inntekt og formue selv. Søkeren vil ha mulighet til å kvalitetssikre og eventuelt fremme innsigelser mot opplysningene som innhentes. Samlet vil dette gi søker en oversikt over dokumentasjon som legges til grunn, og mulighet for å kommentere disse. En digital løsning vil også kunne redusere risikoen for manuelle feil.

Byråden stiller seg bak forslaget til ny rettshjelpsforskrift, og de endringer som er foreslått i høringsnotatet.

Vedtakskompetanse:

Byrådets fullmakter § 6, vedtatt av bystyret 16. desember 2020 i sak 378/20:

Byrådet avgir høringsuttalelser på vegne av Bergen kommune. Høringsuttalelser avgitt av byrådet sendes uten ugrunnet opphold Bystyrets kontor til orientering.

Saksframlegget ansees ikke å være av prinsipiell karakter.

Forretningsutvalget har i sak 225/24 besluttet at byrådet kan avgi høringsuttalelse.

Byråd for barnevern, sosiale tjenester og mangfold innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

1. Byrådet avgir høringsuttalelse til forslag til «Ny rettshjelpsforskrift, endringer i salærforskriften og enkelte andre forskrifter og mindre endringer i tvangsfullbyrdelsesloven», slik den fremkommer av byrådets forslag.
2. Melding om vedtak sendes Bystyrets kontor.

Dato: 6. august 2024

Charlotte Spurkeland
Byråd for barnevern, sosiale tjenester og mangfold

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg:

Høringsbrev – forslag til ny rettshjelpsforskrift
Høringsnotat – forslag til ny rettshjelpsforskrift, mv.